

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken.
 Egy óra 1 kor. Egy óra 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolvas szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

A máramarosszigeti botrány.

Debrecen, szeptember 17.

Csodálatos városa ennek az országnak Máramarossziget. A legcsodálatosabb és legérthetlenebb. Imádják ott a panamistákat, sőt diszpolgárul is megválasztják. Imádják a régi rothadt rendszer képviselőit és nem engedik tőlük megtisztítani a vármegyét. Sajtója megalázkodva bókol a méltóságos báró főispán urnak, és a helyett, hogy ezt a megbízhatatlan, politikailag veszedelmes embert kitessekelné a vármegyéből, tömjénezik neki.

Ha valaki szemébe mondja a főispán klikkjének az igazságot, összedobolják a város nadrágos embereit, azoknak maszlagot adván be, bizalmat szavaztatnak a főispánnak, alispánnak, polgármesternek, ha szükség van rá Gröedelék inasának is. A minap, a mikor Gröedelék utálatos üzemeiről lerántották a leplet, egyik máramarosszigeti lap vezércikkben kesergett e felől. Elbusult a panamák szellőztetésén, és attól félt, hogy a nemes bárók ott hagyják Szigetet.

— Pedig jajdul fel a de.ék lap,

Gröedelék az utolsó cselédjük számára is Szigeten vették a hust, hagymát és paprikát. Micsoda rettenetes veszedelem szakad eltávozásukkal Sziget piacára.

Hát ilyen komoly emberek a szigetiek és így mentik a várost. Következtetést lehet erről vonni sok mindenne.

De mindezeknél érdekesebb az a harc, a mely báró Perényi Zsigmond főispán személye körül forog. Ez a fiatal ember Tisza kreatura. Máramarosmegyének Roszner Ervin báró után lett főispánja. Nagyon értett hozzá, hogy mi módon kötelezze le a szigeti nagyfejúeket — kisdud politikai játékaikat tehát folytatja nyugodtan tovább. Mikor a mostani kormány átvette az ügyek vezetését Perényi főispán imigyen elmélkedett.

— Kormányváltás? Hol van az a kormány a melynek én nem akarok főispánja lenni?

És felutazott Budapestre. Addig kilincsel, addig settenkedett a miniszter előszobájában, míg ő, a kit Tisza nevezett ki főispánnak, és a ki végigszolgált a Kristóffy érárt, megmaradt

a megye élén és vezette a képviselőválasztásokat. És hogy vezette? Ugy hogy ebben az erős 48-as érzelmű vármegyében a hallatlan főispáni terrorizmus következtében több kerületben olyan képviselő kapott mandátumot, a ki bevallott Tisza párti.

Hogy mindezt a sok szépet és jót nemzeti kormányunk öröme megkoszoruzza a derék főispán, most vesszük a hirt Máramarosszigetről, **hogy a vármegyében nyíltan szervezkedik a Tisza párt.** A Tisza párt már értekezletet is tartott és elhatározta, hogy egy huszonnégy tagú küldöttséget meneszt a belügyminiszterhez és azt fogja kérni, hogy a Tisza által kinevezett, a képviselőválasztásokon olyan excellensül kitünt Perényi főispánt ne bocsássa el — hanem hagyja ott a megye nyakán. Majd elbánik a báró ur a 48-asokkal.

Azaz, hogy már elbánt azokkal is. A függetlenségi pártiak meg vannak félemlítve, s mukkanni sem mernek. A minap elhatározták, hogy egy küldöttséget menesztenek a Tisza pártiak ellensúlyozására a belügyminiszterhez és Kossuth Ferenchez, a melyen

Penzióban.

Irtá: Ifj. Perjésy László.

(Szegényesen butorozott szoba. A közepén egy fényezetlen asztal bevonva viaszosvászon terítővel Körötte kopott székek. A szobában kredenc munkasztal. Az utóbbinál ül Hettvic Ákos irnok neje: Ber.á és leánya Giza. Foltoznák.)

Giza: Egy negyed hét és apuska még most sincs itthon.

Berta: Talán elsétál valamelyik társával.

Giza (sóhajtván): A kaszárnyák felé.

Berta (sóhajtván): Mindég, mindég arra jár. Tegnap is ott látta meg Vivemot, az új a ezredest. Iskola társa volt a kadettiskolában és most egyre arról ábrándozik, hogy ha nem lenne irnok, ha nem kvietált volna, ő is alezredes lehetne. (Halkan.) Ilyenkor úgy szeretnék, úgy tudnék sirni. Mintha csak azt mondaná mindég, látod: miattad dobtam el jövőm fényes dolgaim és miért? Hogy megtanuljam mi a nyomoruság.

Giza: Hát a szeretett, édes anyuskám?

Berta: Nagy lélek kell ahhoz, kis leányom, nyomorogni és szeretni. (Kint erős léptek.) Jön. (Sóhajtván.) Vig arcot, vigán fogadjuk.

(Az ajtó felpattan. belép Hettvic, egy hajlott, összetöppörödött alak, kopott ruhában. A szeme villog, piros az arca, rendkívül idegesnek látszik.)

Giza (felugrik, mosolyogva felé): Isten hozott apuskám.

Hettvic (nyersen, mintha vezényelne): Berta, Gizi! Nézzetek rám. Mondjátok, bolond vagyok én?

Berta, Gizi (rémülten): De Ákos! — Apa! Apa!

Hettvic: Ugye az bolond, akit az utcán kinevetnek?

Berta: Istenem! Mi történt?

Hettvic: Jövök a hivatalból lassan, gondolkodva, mikor a hátam mögött dob szót hallok, katonák jöttek . . . (Berta, Giza hirtelen egymásra néznek). Egy egész század. Elöl a százados lóháton, utánna a többi. A dob pergett. Édes kis dobocskám, nincs annál szebb zene az egész világon. Egész felvillanyozott. A sarkon megáltam, és frontot csináltam, így élveztem. Mintha csak nekem csináltak volna a defilirungot. Hanem egyszerre meghökkenem. A második szakaszban egy kenyérszákjáról le volt a gomb szakadva, a kenyérszak pedig féloldalt fitygett. Milyen rendtelenség, gondoltam, így

mernek elmenni a parancsnokuk előtt. Kinyujtottam a kardom, — izé a botom . . . és elkiáltottam magam: halt! A százados hirtelen hátrafordult, a hadnagyok is, mind, és ahogy ott láttak, kinyujtott karral állni, mind kezdett mosolyogni, mellettem egy gyerkőc kacagott hangosan, urak, nők, mosolyogtak, kacagtak. Csak én álltam szilárdan. Ekkor hirtelen észrevettem, mit tettem. Elpirultan jöttem, szaladtam haza, hanem az a kacagás mindig ott harsogott a hátam mögött, (Felkacag) kacagjatok bátran ti is, a bolondon lehet kacagni . . .

Giza (megsimogatja): De édes apuskám, hát ha nem rajtad kacagtak. Valami más. Azon a bakán a kenyérszákkal. (Nevet.) Hiszen az borzasztóan szánalmas látvány lehetett. (Kacag.) Ahogy az a kenyérszak ott lóg.

Hettvic (vidámabban): Igazad van . . . igen . . . de (elkomorodva) hát a tiszték?

Giza: Azok is emberek. Ahogy a sok mosolygó arcra néztek . . . Apukám nem mosolyodik el, ha egy szívből kacagó embert lát?

Hettvic (vigan): Igazad van! Oh én bolondos, és azt hittem, rajtam nevetnek. Pedig nincs is semmi nevetni való

**Czipő üzlet
átvétele.**

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Fötér 44. sz., Ujfalussy-házban évek óta fennálló Mandel és Társa féle czipőüzletet átvettem és a dus választéku legszebb czipőárukat a legjobb minőségben bámulatos olcsó árakban fogom ársítani. —

Fried Henrik

Piacz-utca 44. szám.

48-as főispánt fog kérni Perényi helyére. Szombat este aztán a függetlenségi párt választmányi ülésén az a nevezetes eset történt, hogy dr. Kökényesdy Mihály M.-Sziget függetlenségi és 48-as országgyűlési képviselője szimpliciter kijelentette, hogy ahhoz a határozathoz, a mely függetlenségi párti főispán kinevezését kéri, nem járul hozzá, mert ő meg van elégedve a mostani főispánnal. Sőt Kökényesdy, a függetlenségi képviselő annyira megy, hogy a Tisza párti deputációt ő fogja vezetni a belügyminister elé.

Hát a kinek nem áll a haja az ég felé az ilyen rettenetes, lehetetlen dolgokra, az nem normális. Hiszen a mi ott Szigeten folyik az közönséges politikai vigéckedés. Ott ugy bannak az elvekkel, mint az utazó a minta kollekcziókkal. Kipakolják, bepakolják, alkuba bocsátják, feldicsérik, lebecsmérik, és tul adnak rajta minden áron.

Kossuth Ferenc figyelmét, akinek ezt az irást szántuk, hívjuk fel a szigeti állapotokra. Abban a megyében a negyvennyolcas eszméknek gyönyörű talaja van. Egy energikus főispán kulturális nemzeti szempontból ezeket az eszméket fényesen tudná gyümölcsöztetni a magyar állam számára. Intézkedjék, hogy a haladárok és a tiszapista bálványozók ne inficiálják már soká azt a megyét. Főleg pedig sugja meg a szigeti képviselőnek, hogy 48-as honatya még nem cselekedte azt meg,

azon, amit tettem. Tudom, mi a szabályos, én is voltam katona (hirtelen elkomorodik, halkan) én is voltam.

Berta (nevetésbe fojtja kitörni akaró sirását): A bolondos Dabronyi itt volt. Mennyi ostobaságot össze fecsegett. Az ellenőről, mikor az...

Hettvicz (bosszusan félbeszakítja: — Nem szeretem azt az embert. A leletkirály. Utálom.

Giza: De papa!

Hettvicz: Örökké leletre vadászik, pedig nincs a világnak förtelmesebb találmánya, mint a lelet. Ma is vigyorogva mutat egy kérvényt. Bélyegtelen volt. Valami nyomorult írta, akinek természet, mijét, tönkretette hétféle istencsapás, hogy engedjék el az adóját. Egy tehene van, ha elárverezik, végök. Hogy tehetett volna az a reszkető kézzel, egy fikare papirosra irt kérésére bélyeget? Micsoda öröme volt! Más ember, akinek szive és becsületes érző lelke van, elvon talán a szájából egy falatot, hogy könnyithessen a sorsán annak a még nyomorultabbnak, ő megleletezi. Szegény ember, te ugyan jó helyen könyörögtél. Nemcsak hogy eladják tehénkéd, az adón felül árából még a leletet is levonják, hogy minél kevesebb maradjon neked. (Sóhajt.) És ez... így megy napról napra. (Összerezzen.) Utálom, utálom az egész bandát, — hanem élni kell. Megcsömöröltem, torkig tele vagyok — hanem élni kell. Ejh! (Fütyörészni kezd.)

(Csend. Berta halkan zokogni kezd, Giza hozzásimul, eltakarja, sugdosódva csititgatja.)

hogy a nemzet ellenségeivel diszmetben vonuljon fel Budapestre. Ezt ha más nem, de a disztinvált urizlés tiltja, még ha Kökényesdy Mihály dr. is valaki. Bizunk benne, hogy Kossuth intézkedni fog, s a méltóságos báró főispán ur elvonul oda, a hova való a jól megérdemelt nyugalomba.

Andrássy Gyula Kassán.

Nyilatkozik a választói jogról.

A képviselőház Aradon.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, szept. 17.

Holnap minden valószínűség szerint sulyos politikai nyilatkozatok fognak elhangzani a régi kuruc városban: Kassán ahová megválasztása óta most megy le először gróf Andrássy Gyula, kimondottan abból a célból, hogy minisztertanácsilag meghatározott beszédét elmondja. Az eddigi óvatos nyilatkozatok után a választójog reformja tárgyában talán ez a kassai beszéd lesz az első határozottabb nyilatkozat, bevezetője a nemsokára összeülő parlament tárgyalásainak.

Az aradi nemzeti ünnepélyeket rendező bizottság részéről a következő meghívás érkezett a képviselőházhoz:

„Tisztelt képviselőház! Arad polgársága a tizenhárom vértanu szent emlékezetét az idén is megünnepli. A halhatatlan vértanuk az egész nemzetért szenved-

Hettvicz (leveti magát egy székre, szinte öntudatlan, magának beszél): A Wurm alezredes, a Tanyay is az már, a többi őrnagy, — vagy legalább százados. Szóval emberek és én... (Megrázza a szék karfáját.) Nyomorúságos élet, nem ilyennek hittelek. Szerelem, boldogság elszáll az első ölés mámorával és örökre odavész, mikor bekopog a szükség... Napról-napra azt tenni, amitől undorodik a jó érzésem, amit utálok, azokkal élni, lenni, a kik a pénz aranyborjájához tudnak csak imádkozni... Hiszen szeretem a feleségem, a családom, az én véreim, de nem lehetett volna-e meg mindez ugy is... Szegény ember, nem, szegény kassai törülje ki ezt a szót a szótárából: szerelem, amig odafönt a fők, a nagyok ki nem törlik az övékből ezt: kaució... A nyomorúság hogy kiöli az ember lelkéből lassan a jobb érzéseket, fásult unott vagyok... utálom az életem... De élni kell... (Sóhajt) Eldobni egy pere örült terveiert jövőt, boldogságot, örömet, nyomorba dönteni magam, a feleségem, mindenkim... Nem tudok ha zudni nekik, pedig ölöm, lassan ölöm a lelkük... Nem ilyennek bittem én az életem... (Felriad.) Kezd sötétedni. (Hangosan) Gizikém, van vacsora?

Giza (félénken): Tej és krumpli!

Hettvicz: Jó, nagyon jó. Hozzátok be. (Előre lép, behunyja a szemét, halkan, szinte lehelve a szót). A tisztí étkezédben ma vacsorára töltött csirke van. Minden nap megszoktam kérdezni egy putzert...

tek volt mártírhalált. — Október 6-ika minden magyar léleknek gyásznapija. Arad város közönsége folyó évi október 6-ikán délelőtt gyászünnepeket rendez, melyekre a magyar országgyűlés képviselőházát hódoló tisztelettel van szerencsénk meghívni. A nemzeti ünnepélyeket rendező bizottság nevében a magyar országgyűlés t. képviselőházának alázatos szolgálója Aradon, 1906. évi szeptember hó 12-én. Kovács Vince s. k., elnök.

Ezt a meghívást Justh Gyula, a képviselőház elnöke, minden országgyűlési képviselőnek megküldte, azt a megjegyzést fűzvéen hozzá, hogy részvételi szándékát október hó 1-éig hivatalosan jelentse be. Az így megalakuló küldöttség az elnökség egyik tagjának vezetése alatt fog az aradi október 6-iki ünnepségen a képviselőház nevében megjelenni.

Az orosz forradalom.

Trepov halála.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, szept. 17.

A táviratok jelentik, hogy a cár egyelőre abbahagyja a jakt kirándulását és siet Pétervárra, most intézkednie kell Trepov állásának betöltése felől. Ugy látszik, hogy a cár nem jön zavarba, ha arról van szó, hogy a zarnokságot tovább folytassák.

Lesz utódja az oroszok vérebének, a ki talán felül fogja mulni elődjét. Azonban bármint is próbálják a szabadságért küzdő nemzetet elnyomni, nem lesz erejük hozzá, ezt mutatják legalább az események:

London, szept. 17. Pétervárról jelentik: A cár ma vagy holnap vissza megy Peterhofba, hogy a Trepov halála következtében szükséges intézkedéseket tegye. A cár ezután folytatni fogja tengeri kirándulását a finnországi vizeken.

Odessza, szept. 17. Szebasztropolból jelentik: Mennél jobban közeledik a múlt évi novemberi zendülés miatt vádlott matrózok porének végtárgyalása: annál izgatottabbak a hadihajókon levő matrózok hangulata. Erre való tekintettel Skridlov főparancsnok elrendelte, hogy a végtárgyalás ne Szebasztropolban, hanem Ocsakovban legyen.

Varsó, szept. 17. Az itteni zsidók segítő egyesületének elnöke táviratilag kérte Stolypin miniszterelnököt, hogy védelmezze meg őket. A miniszterelnök kijelentette, hogy mindent meg fog tenni a mi módjában áll.

Pétervár, szept. 16. Trepov tábornok szombaton este 6 órakor halt meg. A tábornok — miután ebédhez átöltözködött — elküldötte a szolgáját azzal, hogy nem jól érzi magát és még egy fél óráig pihenni óhajt. — Amikor a szolga erre kis idő múlva visszatért, Trepovot a pamlagon holtan találta. Beszélük, hogy Trepov halála az orvosoknak nem jött váratlanul. Trepov már régóta szivgyöngeségben szenvedett és az idegei tulságosan fel voltak izgatva. Orvosai tanácsára már egy hét előtt el kellett

Megbízható jó iskolaczipők legjutányosabban
csakis NEUMANN TESTVÉREKNÉL a Tisza-palotában kaphatók. Czégre tessék figyelni.

volna hagynia Pétervárt, hogy egy külföldi fürdőbe utazzék, de közben állapota annyira rosszabbodott, hogy az orvosok attól tartottak, hogy az utazás fáradoimat nem fogja elbirni. Csütörtökön Trepov a cárt még elkísérte jachtja fedélzetére, de azóta a szobát nem hagyta el.

Pétervár, szeptember 17. Trepov helyére Dedjulin tábornokot, a csendőrség főparancsnokát nevezték ki a cári palota parancsnokává.

Sziedlic, szept. 17. A zsidóhitközség eljárásága azzal a kéréssel fordult a Varsóból ideérkezett vizsgálóbizottsághoz, hogy vizsgálta meg 20 meggyilkolt zsidónak még el nem temetett holttestét annak a megállapítása végett, hogy mikép jártak el a katonák a védtelen emberekkel szemben. A bizottság megígérte, hogy a kérést teljesíteni fogja és hogy azonkívül több már eltemetett holttestet is kiásat és felboncoltat,

Vizsgálat az ipartestületi betegségélyező pénztár ellen.

A miniszter leirata.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, szept. 17.

Lakatos László, volt betegségélyező pénztári számfejtő elbocsátásával, a nagy port vert ipartestületi betegségélyező ügy aktái még nem zárultak le. Ismeretes, hogy Lakatos László terjedelmes beadványt intézett a rendőrfőkapitánysághoz, amelyekben különféle vádakkal illette a debreceni ipartestületi betegségélyező pénztár ügykezelését. Azt állította, hogy a testületi és a betegségélyező pénztár együtt kezeltek. A kezelést ugyanazon tisztviselők végzik és emiatt nincs meg a kellő körültekintés az ügyek intézésében. Majd rátért beadványában arra is, hogy a biztosított tagoknak nem két harmada van képviselve az igazgatóságban, Erre nézve közvetlen beadványt is intézett 8 igazgatósági tag a kereskedelmi miniszterhez.

Az ügy az elintézés során a kereskedelmi miniszter elé került. A miniszter a főkapitány közvetlen felterjesztésére tegnap válaszolt. Felülvizsgálta az összes iratokat és arra részletesen adta meg fölvilágosításait. Azt írja a miniszter, hogy a Lakatos fegyelmi ügyében ezidőszent végleges harmadfokú döntést nem hozhat, mert az ügy csak az első és másodfokú iparhatósági tárgyalásokon ment keresztül s maga a fegyelmi ügy még szabályszerű felelőadás alapján nem került tárcájára elé.

Majd rátér a Lakatos László beadványában foglaltakra. Nehézményezi a közös pénzkezelést. Utasítja a főkapitányt, hogy a betegségélyező pénztár ellen a Lakatos László feljelentése alapján rendelje el a vizsgálatot és a tapasztaltakról tegyen hozzá jelentést.

Ami pedig az igazgatóság tagjai egy részének azon kívánságát illeti, hogy a biztosított tagok képviselte két harmad részben foglaljon helyet az igazgatóságban, csak az alapszabályok megfelelő módosításával vihető keresztül, ami szintén más eljárás tárgyát fogja képezni. A miniszter leiratát a debreceni rendőrfőkapitányság

közölni fogja az ipartestülettel és Lakatos Lászlóval.

A vizsgálatot Vetéssy Béla rendőrfőkapitány fogja vezetni.

Debrecen és Rákóci hamvai.

Küldöttség a temetésre.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, szeptember 17.

A „Debreceni Független Ujság“ megírta már, hogy a kuruc fejedelmek hamvai október hó közepén érkeznek meg Kassa városába, a kurucok ősi fészkebe. Fényes ünnepségek között helyezik örökös pihenőre a nagy fejedelmek földi hamvait.

Rákóci Ferenc porhüvelyének helye, mint ismeretes a kassai székesegyház kriptájában lesz, a hol a sirt el is készítették és gyönyörű márvány szarkofágon ez a felírás áll:

It nyugszik II. Rákóci Ferenc Magyarország és Erdély fejedelme, meghalt 1735. április 8-án Rodostóban; az ő hőselkü anyja Zrinyi Ilona, I. Rákóci Ferenc, utóbb Thököli Imre felesége meghalt 1703. február 18-án Nikodémiában és fia, Rákóci József meghalt 1738. november 10-én Csernavodán, kiket nemzetünk balsorsa számkivetésbe juttatott.

Számkivetésüknek I. Ferenc József apostoli királyunk vetett véget, ki drága poraikat a nemzet határtalan örömére vissza hozatta és a haza szent földjén helyeztette örök nyugalomra 1906. évben.

Az ő dicsőemlékük erősítse az utódok haza szeretetét.

Október hó huszadika körül helyezik el a hamvakat a székesegyházba. A temetésre Kassa városa az összes törvényhatóságokat meghívja.

A debreceui polgárság körében mozgalom indult meg, hogy a hivatalos küldöttségen kívül nagy számmal utazzanak Kassára és részt vegyenek a haza egyik legnagyobb fiának a hőselkü nagy fejedelmek földi maradványainak örök pihenőre helyezésén.

A mozgalmat a polgárság minél szélesebb körben óhajtja kiterjeszteni.

Az adótárgyalás.

Kiket adóztattak meg?

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, szept. 17.

Az adókvető bizottság mai ülésén a következő polgárok adóját állapította meg:

Balogh Ferencné 120 korona, Polgári Bálint 150 korona, Molnár Mihály 216 kor. Vajda Imréné 390 kor. Szilágyi Bálint 450 kor. Fried Bernát késes 36 kor. Bánóczy Alajosné kéményseprő 128 kor. 40 fillér, Bakos János kerékgyártó 25 korona, Földesi Gerzson kerékgyártó 21 korona, Sinkovics Béla műszerész 40 korona Janatka Alajos műkertész 61 kor. Kádár János késes 20 korona, Kun József késes 40 korona, Bánki Jánosné lacikonyhás 10 korona 72 fillér, özvegy Szigetközi Sándorné kolbászáruló 12 korona, özv. Boda Péterné libakoppasztó 10 kor. Veiszbrunn Adolf libakoppasztó 48 kor. özv. Herskovics Jakabné 12 kor. Fried Józsefné libás 18 kor. Hausz Farkas libakoppasztó 31 kor. 50 fillér, Schönberger Izrael libakoppasztó 45 kor. Reichman Ignác libakop-

pasztó 30 kor. Fazekas István kovács 36 kor. László József kovács 25 kor. Székely Imre kovács 36 kor. Varga Zsigmond kőfaragó 40 kor. Titonelli Miklós kőfaragó 40 kor. Antalfy Ferenc könyvkötő 45 korona, Szigyártó János kőműves 22 korona 08 fillér, Halászi János, Szebenyi Andor építész 28 korona 80 fillér, Végh Sándor kőműves 40 kor. Somossy József építész 61 kor. 20 fillér, Károlyi Sándor építész 90 kor. Berényi Mária kőszőrűs 18 kor. 40 fillér, Ehrenreich Sámuel kufuró 40 kor. Fűvessy Lajos kufuró 70 kor. Henkel Sámuel 85 kor. Müller György rézműves 25 kor. Rác József kufuró 40 kor. Rác és Ehrenreich lakatos 40 kor. Blaskovics Mihály lakatos 100 kor. Bartha Mihály lakatos 80 kor. Scheppel Gyula kiadó 25 kor. Székely Imre szerkesztő 48 kor. Sidoli Césár lovarda-tulajdonos 56 kor. Weisz (Vilson) Zsigmond testgyakorló társulat 150 kor. Kiss Lőrincné 20 kor. Konrád János és neje 90 kor. Tóth Andrásné mosónő 15 kor. Závorszki Jánosné mosónő 20 kor. Pap Ida mosodatulajdonos 22 kor. 75 fillér, Márkus Zsófia mosónő 25 kor. 20 fillér, Rakovics Zsigmondné mosódás 24 kor. Tóth András mosódás 25 kor. Weisz Mórincné 67 kor. Hrabéczy Antal ruhatisztító 150 kor. Hoffmann és Kronovitz cég 115 korona, Szabó Antal órás 25 kor. Schner Ábrahám órás 58 korona 50 fillér.

Hírek mindenfelől.

A vonat kerekai alatt. Szegszárdról jelentik: Horváth István, Szabó Pál és ennek felesége tolnanémedi lakosok Gyánt pusztára akartak menni. Hogy utjukat megrövidítsék, a vasuti hidra mentek, de ugyanekkor érkezett a hidra a vonat fs, mely Szabó Pált és nejét agyonzuzta, Horváth István szerencsésen megmenekült.

A letartóztatott védőügyvéd. A tegnapi reggeli lapok tudósítást közöltek, amely szerint Antos Jenő ügyvédet letartóztatták védői tisztje teljesítése közben. Ezzel szemben dr. Antos Jenő Aradról keltezett sürgönyben annak a konstátálására kér föl bennünket, hogy vele Petrozsényban semmi sérelem nem történt.

— **Gyilkosság.** Szatmárról jelentik: Kikó Juon kisércsei lakos, aki már gyilkosságért több évet ült, az utcán berugott állapotban garázdálkodott. A járókelőket megtámadta és egy rendőr kezéből kikapta a puskát s azt Kalin György rendőrré sütötte. Kalin nyomban meghalt. A gyilkost a helybeli ügyészséghez szállították.

Vérmérgezésből — tetanus.

Egy rettenetes betegség.

A Knöpfler fiu tragédiája.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, szept. 17.

Lapunk egyik mult számában hirt adtunk arról, hogy Knöpfler Simon debreceni lakos fia különös betegségbe esett. Mikor a szülők gyermekükhöz dr. Rózsa Mór orvost elhívták, a fiu teste egészen megmerevedett. Az első pillanatban az orvos azt hitte, hogy nyakszirt — merevedésben szenved a beteg. Későbbi vizsgálat után kiderült, hogy Knöpfler betegsége

Bevásárlási

utamból hazaérkeztem és az őszi és téli idényre fel-tűnően **szép női- és gyermek felöltő** különlegességeket hoztam. Mielőtt a t. hölgyközönség vásárol, saját érdekében nézze meg előbb ujdonságaimat,

Darvas Ede.

a legnagyobb ritkaságok közé tartozik, úgy, hogy a gyógytudomány ezidőszerint az ilyen betegek szenvedéseinek enyhítésére képtelen.

Rózsa Mór dr. tehát a beteget a kórházba szállította. Itt azonban hiába való volt a kezelése, az illető fiatalember tegnap éjjel kiszivedett.

A szülőknél ma a mélységes fájdalom gyanút ébresztett. Hozzánk fordultak aziránt, hogy hozzuk nyilvánosságra gyanujokat, amelynek éle a beteg kezelésének helytelen volta ellen irányul.

A halálozás okaira nézve tudósítónk érdeklődött a debreceni kórházban, ahol Hutiray József dr. tb főorvos adott felvilágosítást.

— A betegség — mondotta Hutiray a legkülönlegesebb és legritkább fajtából való. A vérmérgezésből származik rendszerint és ha gyors orvosi segítség nem érkezik, az egész testen elterjed.

A betegség neve tetanus, az úgynevezett szarvasgörcs.

A vérmérgezés a jelen esetben a lábönlevő sebből eredt. A bacillusok, amelyek mérge idézi elő a merevedést, mihamar elterjedtek.

Az agyvelő sejtjeiből a bacillusok olyan befolyást gyakorolnak a központi sejtekre, hogy a beteg testét a merev görcsök lepik el.

A rettenetes kinnal járó betegséggel szemben tehetetlen az orvosi tudomány.

Néznie kell a szerencsétlen ember vergődését annélkül, hogy segíthetne rajta. Csupán kloroformmal és mórfiummal enyhítheti a fájdalmakat, azonban a szarvasgörcs feltétlenül halálos kimenetelű.

Ennek az iszonyu betegségnek van széruma is. Mikor a Knöpfler fiút a kórházba hozták, telefonon rendelték meg Budapesten a szérumot. Rövid ideje kísérleteztek vele és így megakarták próbálni a szérumos kezelést. A szérum azonban későn érkezett meg, a beteg ezalatt meghalt.

Tudósítónk ama kérdésére, hogy ilyen szérumot nem lehet e készen tartani, kijelentette Hutiray dr., hogy lehetetlen, mert a szérumot frissen kell a beteg testébe fecskendezni.

E szérumnak sajátossága pedig az, hogy igen gyorsan romlik.

Egyébként — mondta Hutiray — minden fáradozásunk hiába való volt, mert a szarvasgörcs oly előre haladt fertőzésből keletkezett, hogy a gyógyulás ki volt zárva.

A szerencsétlen fiatalember egy rozsdás szöggel mérgezte meg a lábát, amelyen egy nyitott seb volt.

A vérmérgezést későn vették észre a szülők.

Az elhunytat ma délután temették el.

Kristóffy szanatóriumában.

A hazaáruló sorsa.

A Dunába akart ugrani.

A Fejérváry-kormány belügyminisztere: Kristóffy József három nap óta egy szászországi szanatóriumában van. A nagy feltűnést keltő esetről tudósítónk a következőkben számol be:

Kristóffy József, a mióta a politikától visszavonult, lányfalvi villájában pihenete ki politikai pályája fádalmait. Családja szerető körében igyekezett felejtetni a bánatokat, melyekkel egyre-másra elhalmoztak politikai ellenfelei. A volt belügyminiszter minisztersége korában a kabinet egyik legszorgalmasabb tagja volt. Különösen a választási reform kérdése körüli munkálatok izgatták, ugyannyira, hogy nem egyszer a késő esteli órák is ott találták íróasztala mellett. Már akkoriban erős foku idegesség mutatkozott rajta, de azt hitték, hogy a miniszterségi gondok lejártával ez is meg fog szűnni. Háziorvosa, dr. Tótfalussy, államvasuti főorvos, föltétlenül nyugalmat parancsolt a kegyelmes úrnak. Családja épp ez okból választotta a kies Lányfalvát, melynek pompás levegője, abszolút csöndessége úgy látszott, egy időre visszaadták a beteg nyugalmát.

De csak látszólag Kristóffy a folytonos hírlapi támadások, gyanúsítások nagyon bántották, Nem egyszer kifakadt baráti körben:

Ezt nem érdemeltem meg. Becsülettel helyt állottam és tisztességgel dolgoztam és most egyre-másra gyanúsítanak.

Barátai és családja nyugalomra intették. A változott politikai helyzetnek tulajdonították a támadásokat és vigasztalták, hogy a történelem majd igazságot fog szolgáltatni az intencióknak.

De az idegbeteg ember csak nem tudott meggyógyulni. Ehhez járult az utóbbi időben buskomorság is.

Családja épp ezért egy perere sem hagyta egyedül és állandó kíséretet rendelt melléje.

A nyáron egyizben a Dunaparton sélt Kristóffy és kísérelője. A halgatagságot egyszerre Kristóffy törte meg:

— Nem bírom ki tovább, — fakadt ki indulatosan és egyenesen a Dunának tartott. Ha kísérelője idejében vissza nem tartja beleugrik.

Tótfalussy dr. brom pilulákat rendelt a betegnek. Ez úgy látszott kissé csillapította nagyfoku idegességét, mely az utóbbi időben oly veszedelmes jelleget öltött, hogy a család orvosi konziliumot tartatott a beteg fölött.

Ennek a következménye lett aztán, hogy Kristóffy József péntek óta a Drezda melletti Lehmann-féle „Weisser Hirsch” szanatóriumában van.

Színház.

Zilahyné sikere. Zilahyné Singhoffer Vilma az elmúlt héten Hoffmann meséinek hármass női szerepét énekelte Máramaroszigeten. — Ez alkalomból egyik ottani lap a következőket írja:

Vasquez grófné és Kramer Terézhez illenek be Singhoffer Vilma harmadiknak. A vidéki közönség leróhatatlanul hálás lehet Zilahy igazgatónak, hogy lejövén a Nemzeti színházból, nejét is lehozta a fővárosból az országnak, a perifériáknak, ahol igazi operaelőadásokat Zilahyék előtt

alig lehetett látni. Lapunk tere s a lapzártának közelsége gátolnak abban, hogy ezuttal méltóan részletezzük a Zilahyné alakítását, csak annyit mondhatunk, hogy vele szemben csak hódolat illet meg bennünket, nem bírálat. Karacs ezuttal megifjodva énekelte hatalmas hangjával, nagy zenei tudásával nehéz szerepét. Hasonló lelkesedés volt látható Árkosi és Polgár játékaiban is. Mindketten elsőrendű alakítást produkáltak s hatalmasan, sőt a harmadik felvonásban megrázó erővel énekeltek. — Árkosi különösen nagy volt ez este. Határozottan jó komikus volt Sarkadi s jól játszott Vida Ilona is. Igen szépen énekeltek allegorikus szerepeket Salgó Anna és Radó Anna, kivált az utóbbi. Szóval a Zilahyné énekművészi és drámai nagysága méltó keretben érvényesült.

Fóthy Frida a temesvári színház tagja. Fóthy Frida, Zilahy színházulatának bájos kis szubrettje, virágvasárnaptól Krecsányi Ignáchoz, a temesvári budai színház igazgatójához szerződött. A „Koldusgról” első előadását végignézte Krecsányi igazgató neje s annyira megtetszett neki Fóthy Frida temperamentumos, kedves játéka, ügyes tánca és éneke hogy azonnal szerződéssel kínálta meg.

Bérlők figyelmébe. Békés Gyula, a színház titkára, délelőtt 10—12-ig délután 3—5-ig fogadja a bérlőközönséget. A titkár a bérletjegyeket a tavalyi bérlet szerint osztja ki — miután törzskönyvet nem bocsátottak még rendelkezésére.

A belügyminiszter és a villamos harc.

Az a nevezetes szakvélemény.

Mit mond gróf Andrássy Gyula?

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, szept. 17.

Napok óta beszélnek arról Debrecenben, hogy a Siemens és Schuckert cég egy állítólagos szakvéleményt nyomatott ki és küldött szét a törvényhatósági bizottsági tagok között, a mely a kereskedelemügyi miniszteriumból került ki, és a mely állítólag oda concludál, hogy a Simiens cég ajánlata kedvezőbb a városra nézve, mint a másik pályázóé.

Debrecen tanácsa is kíváncsi volt a szakvélemény eredeti szövegére, és épen ezért felirt a belügyminiszterhez, hogy ezt a véleményt másolatban küldje meg a tanács használatára.

A belügyminiszter tegnap válaszolt a tanács felterjesztésére, és leiratában a következőket mondja.

A belügyminiszter hivatali használatra kért és kapott is egy szakvéleményt, a mely, minthogy magánhasználatra készült, nem küldetik meg a törvényhatósági bizottságnak. Azonban, mondja tovább a belügyminiszter, a mennyiben érdekli a várost, közli, hogy az az úgynevezett szakvélemény épen-séggel nem korlátozhatja a törvényhatósági bizottság tagjainak elhatározását. *Nem pedig azért, mert a kereskedelemügyi minisztérium véleménye oda koncludál, hogy mindkét ajánlattevő cég egyenlő. Midőn tehát a törvényhatósági bizottság dönt az*

Legjobb vetőgép
a világhírű
párossoru

„Unikum Drill”
szabadalmazott kikötőkészülékkel

Kizárólagos képviselő és állandó nagyraktár
Piacz-u. 26. Ráthmer Sándornál Nagytrafik udvar.
Eredeti Bächer-ekék eltörhetetlen aczélfetekkel

ajánlatok felett, a szakvélemény abszolúte nem befolyásolhatja, mert az nem tesz különbséget az ajánlatok között.

A városi tanács ma délelőtt tartott ülésén foglalkozott a belügyminis-ter leiratával, és azt természetesen tudomásul vette.

*

Ma végre kezünkbe került a Siemens cég által szétküldött, két oldalas nyomtatott akta, amely Sztérényi József államtitkár aláírásával van ellátva. Hogy hol nyomták, az nincs feltüntetve. Ez az akta vakmerő állításokat tartalmaz, de a melyek homlokegyenest ellenkeznek a belügyminis-ter leiratában elmondott dolgokkal. Miután a belügyminis-teriumban nem szoktak hazudozni, egészen világos, hogy ezt a szakvéleményt Sztérényi József nem írta alá, az sohasem látta a kereskedelemügyi minis-teriumot, hanem születési helye a Siemens Schuckert cég pozsonyi irodája. Hogy milyen értéke van az ilyen szakvéleménynek, azt mindenki elbirálhatja.

UJDONSÁGOK

Szerkesztőségi telefon sz. 339

Szerkesztőség: 6. d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Piac-utca 47. sz. a

— **A főorvosi állásra nincs pályázó.** Debrecen város tisztifőorvosi állására Wessprémy Zoltán főispán mintegy 15 nap előtt írta ki a pályázatot. A pályázat több ízben megjelent a helyi lapokban és a hivatalos közlönyben is, a hirdetménynek azonban ezideig eredménye nincs. Egyetlen pályázó sem jelentkezett. Ugylátszik, a főorvosi állás nem olyan kapós, mint a hogy gondoltuk.

— **Hadház rendezett tanácsu város.** A legutóbbi időkben Hadház közönsége többször nyilvánította amaz óhaját, hogy visszatérni óhajta, a rendezett tanácsu szervezethez. A szép terv azonban csaknem egészen dugába dőlt. Most arról értesülünk, hogy Hadházon több tekintélyes, előkelő polgár tényleg foglalkozik az eszme keresztülvitelével és legközelebb már ez irányban lépéseket is tesznek.

— **A hajduvármegyei függ. és 48-as párt szept. 25-én reggel 8 órakor tartja Debrecenben az Angol Királynőben alakuló gyűlését,** melyre a vármegye függ. és 40-as elvi bizottsági tagjait, a vármegye területén levő függ. és 48-as pártokat, a megyebeli függ. és 48-as olvasóköröket, a függetlenségi érzelmi várm. tisztviselőket-megyebeli országgyűlési képviselőinket, továbbá az érdeklődő függetlenségi polgárokat ez uton is tisztelettel meghívom. A függ. és 48-as pártok és olvasókörök leghelyesebben cselekszik, ha megfelelő számú küldöttek által képvisel- tetik magukat. Hadház, szeptember 16-án Wessprémy István vm. b. tag.

— **Az első megsemmisítés.** Budapesti tudósítónk telefonálja, hogy a kir. curia ma hirdette ki az ítéletet Achim András békéscsabai képviselő mandátuma ellen beadott petíció ügyében. A curia a mandátumot megsemmisítette, sőt Achim Andrást megfosztotta a választhatói jogától. A bíróság

ezenkívül elmarasztalta 3600 korona perköltség megfizetésére. Achim András megsemmisített mandátuma ügyében hozott ítéletet a curia közli az igazságügyminiszterrel és a képviselőházzal.

— **A jog- és pénzügyi bizottság ülése.** Debrecen város jogügyi bizottsága ma délután 4 órakor tartja meg ülését, amelyen a jövő évi költségvetés felülbírá- lásával fog foglalkozni. A bizottság ezen- kívül a közgyűlés többi tárgyait is elő- készít.

— **Ülés a megyén.** Hajdumegye állandó választmánya ma délelőtt a megye tanácskozó termében ülést tart.

— **Bezárt magán imaház.** A város tanácsa mai ülésén a Tizenháromváros utcán lévő izraelita imaházat bezáratta. Erre az intézkedésre a vallás és közokta- tásügyi minis-ternek egy rendelete adott okot, a mely kimondja, hogy magánima- ház csak az esetben tartható fenn, ha az anyahitközség erre engedélyt ad.

— **A debreceni ipartestület ja- vaslata.** A debreceni ipartestület előjár- sága e hó 6-án tartott ülésében örö- mel üdvözölte a kormánynak az új beteg- segélyző törvény és a baleset biztosítás körül kifejtett tevékenységét, de a kis- iparosságra nézve rendkívül sérelmesnek találta a betegsegélyző járuléknak a mos- tani egyharmadrész hozzájárulásnak az új betegsegélyző törvényjavaslat szerinti 50 százalékos hozzájárulásra való emelését. Ezen sérelmes helyzet megvitatása céljá- ból feliratot intézett az ipartestületek or- szágos központi bizottságához egy orszá- gos ipartestületi nagygyűlés egybehívása céljából. E hó 16-án a nagygyűlést Buda- pesten megtartották, melyen a debreceni ipartestület részéről dr. Tóth Kálmán ipartestületi titkár és Tóth Kálmán elő- járósági tag képviselte. Vasárnap délelőtt 10 órakor vette kezdetét az értekezlet az ipartestületek központi bizottságának disz- termében. Tóth Kálmán előjárósági tag több mint egy félórás beszédben indokolta a javaslatban foglaltak teljesítésének szük- ségességét. Miután dr. Tóth Kálmán ipar- testületi titkár felolvasta és betérjesztette a határozati javaslatot Sztérényi államtit- kár tüzetesen válaszolt a javaslatban fog- lalt kívánásokra. És kijelentette, hogy a törvényjavaslatok már a fenti kérelemhez képest, melyek nagyon is indokoltak, már kijavítva vannak. Miután az értekezlet elfogadta, hogy az államtitkár ezen kije- lentései jegyzőkönyvbe vétessenek és azok az összes ipartestületeknek megkü- ldeszenek dr. Tóth Kálmán a betérjesztett határozati javaslatát visszavonta.

— **Sakkozók köre Debrecenben.** A debreceni sakkozók körében mozgalom indult meg sakk kör megalakítása iránt. — A kör a torna csarnok épületben lesz. — Eddig 50-60 jelentkező van. A kör ala- kuló ülését a legközelebbi időben fogja megtartani.

— **Ternyei Lajos balesete.** Than Gyula ur lapja a többek közt azt a ha- zugságot bocsátotta napvilágra hogy Ter- nyei Lajos, a szintársulat tagja, eltörte a lábát. Ezt most maga Ternyei Lajos cá- folja meg Máramaroszigetről hozzáuk kü- lött következő levelében.

Tek. Szerkesztő ur! Kérem kegyes- kedjék e néhány sornak b. lapjában helyt adni. — Az engem ért balesetről elter- jedt hír nem felel meg a valóságnak, mert csupán megrándult a lábam és nem tört el, mint azt néhány lap tévesen hozta. 4-5 nap múlva játszhatom már. Kiváló tisztelettel Ternyei Lajos, a deb- receni színház tagja.

— **Zálogba csapta a más óráját.** Kiss János iparossegédhez beállított D. I. nevű barátja óráját kölcsön kérte tőle. Azt mondotta, hogy más üveget tétetett reá. Kis elbűtte barátja szavait és óráját oda adta neki. D. I. azonban nem tért vissza a Kiss órájával, hanem azt zálogba tette, a pénzt pedig elmulatta. A becsa- pott Kis János D. I. ellen feljelentést tett a rendőrségen.

— **Tolvaj tanoncok.** Kohn Márton bórkereskedéséből az elmúlt héten 200 korona értékű bőr elveszett. Kóhn felje- lentést tett a bór eltűnéséről és a rend- őrség nyomozni kezdett. A nyomozást Dobos József rendőrbiztos vezette. A vizs- gálatnak meglepő eredménye lett. Dobos biztos az ellopott bőrt Nyirábrányban találta meg Guró Györgynél, aki azt Tyekkel János utján szerezte meg 12 ko- ronáért. A kérdőre vont Tyekkel János bevallotta, hogy a bőrt Kohn Márton egyik tanoncától kapta, aki azt az üzlet- ből lopta. E nyomozás során egy más lopásra is rájött Dobos biztos. A bőr lo- pasból kifolyólag Nagy József péksegéd- nél is tartott házkutatást. A helyszíni vizsgálat alkalmával ott talált egy csomó férfi kabátba való ruha szövetet. A ruha szövetet elkobozta. A további vizsgálat során kiderült, hogy a szövet Domán és Kure üzletéből való Onnan szintén egy tanonc lopta el azokat és Tyekkel János orgazdasága mellett értékesítette. A rend- őrség Tyekkel János ellen orgazdaság miatt vizsgálatot indított. A tolvaj tanon- cok ellen azonban a további eljárás be- szűnt, mert a megkárosított cégek pana- szukat visszavonták.

— **Dij kuglizás.** A debreceni pénz- ügyi tisztviselők kuglizó egylete f. év szeptember hó 21. 22-én délután 5 órától este 8 óráig és 23-án délutáni 4 órától este 8 óráig dijkuglizást rendez, melyre a tagok meghívotnak. Tamássy Elek elnök.

— **Tetten ért tolvaj.** Fehér és Harnát hentes cégtől tegnap Eliás István- né egy kilogram szalonát lopott el. A cég egyik alkalmazottja azonban rajta csípte a lopáson és átadta a rendőrségnek.

— **Csalás a más neve alatt** Sza- bados István egyik Hatvan-utcai pálinka mérésben hagyta husz korona értékű ruhaneműjét. Ezt Polgéri István megrej- tette és tegnap Czeke Antal néven bálit- tott az üzletbe a ruhát, különféle ürügyek alatt kicsalta majd értékesítette. A ren- dőrség az eljárást megindította.

— **Meglopták a szállásadason.** Bud Irén tegnap érkezets Felsőfaluról Debrecenbe, Egy takarítónőhöz szállott. Itt hagyta bőröndjét, a melyből 20 ko- rona készpénzt ellopták. A rendőrség vizsgálatot rendelt el. — A nyomozás folyik.

— **Verekedés a vasuti raktár- ban.** Sipos András tegnap délelőtt össze- kapott Nagy Ferencel és a heves össze- szólalkozás végezetül birkózni kezdtek. A birkózás folyamán Sipos András huzta a rövidebbet. Ugy hogy a hátán több seb kérteni kezdett. Sipos András sebeit Dr. Kerekes vasuti orvos kötözte be. A verekedés utójátéka a járásbíró előtt játszódik le.

— **Megszökött leány.** Szabó Já- nos hajduszoboszlói lakos Zsófia nevű leá- nya Debrecenbe szökött és itt D. B.-vel közös háztartásba lépett. Szabó János az esetet feljelentette a rendőrségen és kérte a szökevény lány haza toloncolását. A rendőrség Szabó János parancsa folytán a szükséges intézkedést megtette.

— **Meghaltak.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap fo- lyamán a következő halálzásokat jelen-

tették be: Szakál Zoltán róm. kath. 1 hónapos, Kordás Sándor. ev. ref. 4 hónapos, Knöpfler Mór izr. 17 éves, Kiss Róza róm. kath. 17 éves, özv. Szathmári Istvárné róm. kath. 62 éves.

— **Cimbalomvételnél** ingyen tanítás saját, cimbalom iskolába, még részletfizetőknek is. Iskolahegedük 7 koronától. Kérem kirakatomat megtekinteni, 50 százalékos engedmény, október 1-ig csakis tanulók. Komáromi M. műhangszerkészítő József kir. h. utca 2. — Nagy hangszerműhely.

A „Hajdumegyei népbank“ Piac-utca 26. sz. nagytőzsde épületében, minden törzsbetűre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.

— **Ötven koronát kap** az, a ki nem tudja, hogy Mentze Henrik ujdonságok áruháza Debreczenben, Kossuth-utca 4. szám alatt van.

— **Az őszi saison** ujdonságai megérkeztek Aszmann Ferenénél.

— **A legujabb fermáju** férfi és fiú kalapok, legdivatosabb nyakkendők megérkeztek Aszmann Ferenéhez.

— **Cimbalom-iskolába** szeptember hó 1 étől lehet beiratkozni. Tandíj havi 6 korona. Csak kottából. — Piac-utca 49. Zongora teremben

— **Menyasszonyi ajándékok, gyermekjáték, börtárczák, majolika áruk csoda olcsó árban Budapesti Koronás Áruházban Debreczen Piac-utca 7.**

— **Skóth Sándor** fegyverműves cég mai lapunkban közölt hirdetésre felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Olvasóink** figyelmét felhívjuk Horgonyi Károly sütődjének mai lapunkban közölt hirdetésére.

TAVIRATOK.

A kiegyezés.

Budapest, szept. 17. A kiegyezés revíziója tárgyában holnap kezdődnek meg Bécsben a tárgyalások. Ma Popovics államtitkár is Bécsbe utazott s holnap tárgyalni fog Koritovszky osztrák pénzügyminiszterrel. A mai kabinet-tanácskozáson véglegesen megállapították a tárgyalás irányát. A minisztertanácsban Kossuth Lajos Tódor is jelen volt.

Trepovot megmérgezték.

Pétervár, szept. 17. Most már bizonyosra veszik, hogy Trepovot a szakácsa mérgezte meg. A szakács, a kiről kiderült, hogy a forradalmi párt tagja, ejszökött Pétervárról.

Berlin, szept. 17. Pétervárról jelentik, hogy Stolypin miniszterelnök nyilatkozott a siedlici vérfürdő ügyében. Stolypin kijelentette, hogy a katonaság helyesen járt el, a mikor a tömegre lövöldözött.

Dráma a bucsun.

Székesfehérvár, szept. 17. A szomszédos Nadas községben tegnap bucsu volt, amelyen Gruber András bíró is megjelent fiatal feleségével. A menyecske leánykoi szeretőjével táncolt és e közben megcsókolta. Gruber erre revolvert rántott és az asszonyt agyonlőtte.

Tóth János képviselő.

Mezőtur, szept. 17. Tóth János államtitkárrá történt kinevezésével a mezőturi mandátum megüresedett. Ma a mezőturiak Tóth Jánost egyhangulag ismételten képviselővé választották.

Az alkotmánybiztosítékok.

Budapest, szept. 17. Ismeretes, hogy a belügyminisztériumban az alkotmánybiztosítékokra hozandó törvény ügyében két esz. Er. e az értekezletre Dózsa Endre Kolozsmegyei alispán terjedelmes tervezetet intézett Andrássy Gyula grófhhoz, aki ezt most tanulmányozza.

REGÉNY-CSARNOK.

Kexholmi Mária.

— **Regényes történet.** —

47 Irtta: **Rákosi Viktor.**

— Négy tiszt az ezrededből itt fog ebédelni nálunk.

— Bravó, apuskám, az kedves meglepetés, hisz oly régen nem láttam az ezredemből senkit. Átutaznak talán Luckon?

— Nem, ide vannak rendelve ekvítációra es hosszabb ideig itt maradnak.

— Ez pompás lesz, hisz akkor gyakrabban fogom látni őket.

— Amikor csak neked tetszik.

Másnap két trojka állt meg Panyutin villája előtt és a kexholmi gárdaezred négy legdaliásab tisztje, akik cári engedély nélkül viselhették volna a varsói hölgyek szemefénye címet, szállt ki belőle. Mária, amint a csengő trojkák a ház előtt megálltak, mint egy gyerek, ész nélkül rohant ki eléjük s a kapuban fogadta őket, hatalmasan parolázva velök. Azután kedélyesen Protasov főhadnagy karjába öltötte a karját s úgy siettek a ház felé. Panyutin és a felesége egy ablakfüggöny mögül lesték a jelenetet s a Panyutiné meg is jegyezte, hogy ezek bizonyára a fél város leányának elcsavarják a fejét, kérdés, hogy Mária köztök lesz e? A grálépcsőn már nagy csörtetéssel jöttek fel a tiszték s a szalonban feszes katonai tarrással bemutatkoztak Panyutinnek és Panyutinénak. Az ebéd alatt egészen fesz-telen bizalmas tónus uralkodott, a tiszték művelt és kedélyes uriembereknek mutatkoztak. Az ebéd eredményét megvilágítja az a párbeszéd, amelyet Panyutin és felesége a tiszték távozása után négyszemközt folytattak.

— Nos, mit szólsz hozzá? — kérde Panyutin.

— Ellenállhatatlanul kedves fiúk, a kiknek egyelőre eszük ágában sincs megházasodni.

— És Mária?

Folytatjuk.

Szerkesztői üzenetek.

M. L. A „Szabadság“ című debreceni lap pénteki számában közöl egy cikket ezzel a büszke címmel:

— **A Szabadság számára írta Szávay Gyula.**

Nos hát ezt a kis kalózkodást le kell lepleznünk. Szávay Gyula a tárházi szövetkezetekről lapunk a Debreceni Független Ujság szerdai számában írt egy tartalmas, szép vezércikket. A cikket a Nagyvárad Napló másnap átvette, innoe ollóztta ki a Szabadság. Tehát épenséggel nem ő számukra íródott az a cikk, a mint azt olyan csodás szerénységgel jelzik.

László Zsigmond
ÁLLATORVOS
rendelő irodája
Csapó-utca 30.

Hollandi

Jácint hagymák
téli hajlatásra és kora tavaszi virányra
most szerzendők be
nagy választék

Kontsek Gézánál

100 drb jó hagyma 13.— kor.
10 drb jó hagyma 1.50 kor.
100 drb legfin. hagyma névvel 35.— kor.
10 drb legfin. hagyma névvel 4.— kor.

Gazdaságom

megszünte folytán nállam mindenféle gazdasági eszközök, ekék, szekerek, talyigák, vetőgép, repavágók stb. eladók. Megtekinthetők saját házamnál Nádudvaron. Értekezni lehet

Bárány Mórral

Debreczen, Kossuth-utca 45.

Hazafiak

mozdítását elő a magyar kivitel!

Az első magyar libamáj kiviteli üzlet **Hirschfeld Antal Galgócon** és Bécs II. Haidgasse 7. vesz Ia. friss libamáját a 4 kor. klgmként minden mennyiséget.

Földes

nagy községben

40 év óta fennálló vegyes kereskedésem, mely fűszer-, vas- és csizma szakmából, valamint korlátlan italmérsébről áll, előre haladott korom miatt házzal együtt eladó. A ház esetleg haszonbérbe is kiadó.

Markbreit Simon.

Üzlet eladás.

Van szerencsénk a tisztelt vevő közönséget értesíteni, hogy női divat és confection üzletünket a mai napon eladtuk **Klein és Gelbmann** uraknak, kiknek egyike Gelbmann Herman ur hosszú éveken keresztül buzgó és lelkiismeretes munkatársunk és üzletvezetőnk volt és ki a **nagy közönség igényeit minden tekintetben ismeri és kielégíteni fogja.**

Midőn ez alkalommal hálás köszönetünket fejezzük ki hosszú éveken keresztül tanúsított szívós támogatásukért, nagyon kérjük a tisztelt vevő közönséget, hogy utódainktól se méltóztatassanak megvonni ezen pártfogást. Ők is minden erejükkel azon lesznek, hogy e támogatást minden tekintetben kiérdemeljék.

Kiváló tisztelettel

Wallerstein Fülöp Fiai

Debreczen.

Kérelem a nagy közönséghez.

Mint a fenti értesítésből kitűnik a Wallerstein-féle üzletet (Kistemplommal szembe) készpénzen **megvettük** és a **legdivatosabb árúkkal**

női ruhakelmékben, vászon- és asztalneműekben, továbbá női és gyermek felöltőkben

ujjonnan szereltük fel.

Az átvett **árúkat pedig**

meglepő jutányosan

nagy engedménnyel árusítjuk.

Elvünk mindég az lesz jó árúkat olcsón adni.

Kitűnő alkalom jó árut olcsón vásárolni.

Kérjük a mélyen tisztelt vevőközönséget ezen vállalkozásunkat jó akarattal fogadni és bennünket támogatni.

Kiváló tisztelettel

Klein és Gelbmann

bej. cég.

Női ruhákat saját műtermünkben a legmodernebb kivitelben készítünk.

Iskolás fiúk és lányok

részére ajánlunk

Fehérneműeket

ing, alsónadrág, szoknya, gallér, kszelő, nyakkendő.

Asztalneműeket

törülközőket, zsebkendőket, Matracz, Paplanok, Flanell takarók, kötények. Intézetek részére előírás szerint.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Skóth Sándor

fegyverműves és fegyver raktára

Főtér 75.

Kereskedelmi és Iparbankkal szembe.

Ujjonnan berendezett üzletben mindennemű

vadász czikkek

raktáron vannak. Mindenféle **fegyver javításokat** szakszerűen és olcsón eszközölök.

Mesés választék a legmodernebb fegyverekben és fegyver részekben valamint töltényekben és gyutacsokban.

Czukor, kávé, liszt,

valamint

az összes fűszerárú

legolcsóbban beszerezhető

Grünberger és Glück

„Csillagos” fűszer kereskedésében

➔ Csapó-utóza 16. szám. ➔

Nincs többé sertésvész!

Sertéspar (törvényesen védve és miniszterileg segélyezve) óvszer, korszakalkotó genialis találmány a gazdaközönség részére. A ki ezt használja és az utasítást pontosan betartja, sertése a legvésebb időben sem hullhat el, mert hogy ez nem üres reklám, ezennel kötelezem magam igazolásra minden elhullott sertés becsárát károsultnak készpénzben visszafizetni, ha az utasítás betartása mellett ezen porral lett a sertés kezelve. 1 doboz 2 korona.

KUN ISTVÁN, gyógyszerész,

vegyi és cosmetikai készítmények műlaboratoriuma. „Laboratoire cosmetique Matilde” (Alapított a hasonnevű párizsi laboratorium mintájára 1895-ben Budapesten.)

Hajdusováton, Debreczen mellett, Kossuth-u. Direct hozzám intézett 6 koronás postai rendelések bérmentve.

Kapható minden gyógyszerertárban. Főraktár: Török, Bud. apst.

Magasított kétvasú eketestek

LACZKA LÁSZLÓ

gőzcseppei, vasárta, gépkatos és gépjvítő műhelye, saját gyártmányú ekek és gazdasági gépek raktára
DEBRECZEN

Központi utot 11. Búkkla-utóza 48
Raktár: M. Búdkla-utóza 5. sz.
Elnyomás: Vasárta, feltételek
Pontos és jutányos kiszolgálás

Készít és állandóan raktáron tart tékéletes egytelmes ekek, két, négy- és szesktavágókat, tengeri morzsolókat, jótállás mellett Elvállal mindennemű kszd- és műkövös munkákat u. m. cséplőgéptengelyek kovácsolását, mindennemű géprészek vasoszerelvények és gyaloglását, gazdasági és ipari gépek, egyes és teljes ekek szakszerű javítását.

Előre megbeszélés alapján fogadjuk a bérmentes kszd.

Kontolyzó, gabona-szóró fosla és tengeri morzsoló kszd is adatik

Előre megbeszélés alapján fogadjuk a bérmentes kszd.

Angyal Drogueria.

Rác Herman

DEBRECZEN, Főtér 42. sz.

Lamprecht-palota.

Különlegesség: Bel és külföldi árukban, kszterek, és betegápolási czikkekben.

Arckrémek, festékek, szivacs, pipereczikkek, illatszerkek, gazdasági czikkek, rovarirtó szerek stb. a legnagyobb választékban kapható.

Tankönyvek

kiváló erős tábla, lenczerna füzessel jutányos árban köttetnek

ANTALFY FERENCZ

könyvkötészetében Piacz u. 31., a városházzal szemben.

Tíz krajczáros kötések is készülnek.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Pénzkölcsön. Törlesztéses kölcsönöket 3 $\frac{1}{2}$ -4 %-os alapon, rendes kölcsönöket 2-3 nap alatt 6-6 $\frac{1}{2}$ %-os kamattal mellett folyósítat: drága kamatu kölcsönöket átcsereált; bir okokat vesz és elad Héry bankirodája, Piacz-utca 79.

Tóczóskert II. járás 60. sz. a. ház, a régi pajta örök áron eladó részletfizetésre is. Értekezhetni iránta Arany János utca 59. sz. Ugyancsak itt két nagy fekete sertés és három angol süldő félkövér eladó.

„Villamos” jó karban tartási bérlet villamos házi csengők. Házi és magán központi Telefonok, új berendezések és javítások szakszerű és olcsó Villamos felszerelések anyagok raktára. Magán telefonok kölcsön bérlet évi 20 kor.

felszereléssel együtt készit Földvári L. Debreczeni első Elektrotechnikai vállalat Debreczen Kossuth-utca 1 szám az udvarban. Telefon szám 168.

Miklósné és Társa (börönd) koffer gyártó műhelye Debreczen, Piacz-utca 26. nagytözsde mellett. Nagy raktárt tart saját gyártmányu kézi és láda kofferekben, saját gyártmányu utazó, piaci és iskola táskákban, kézi táskák, szivar-, cigarettá- és dohány tárczáknban. Javítások és megrendelések pontosan és olcsón eszközöltenek.

Ora és ékszer javításokat legolcsóbban eszközöl Pintér Dezső óras- és ékszer üzletében Fötér 12. Stenczinger ház. Dus választék órák és ékszerekben.

Csemege szállót ajánlok kereskedők és magán fogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szőlő kivitele Debreczen. Telefon 294.

Csinos ház eladó koresma és vendéglővel. Czim a kiadóba.

Használt és új hordók 25 litertől 800 literig kapható gyári árban Glück Izidor Péterfia-u. 76. szám alatt. Ugyanott egy fanyelű seprű 12 krajczár. Telefon sz. 43.

Kopirprést jókarban lévő megvételre keresek. Czimem a kiadóhivatalban.

Vigyázz!
Kékre festett kirakat.

LÖWY F.

Piacz-utca 24. sz. a.

Kistemplommal szemben.

Fehérló szálloda mellett.

Vigyázz!
kékre festett kirakat.

Idősebb kereskedő segéd csakis elsőrendű erő azonnali belépésre felvétetik. Czim a kiadóba.

Csizmadia tanoncokat napibér mellett szegődtetünk. Csizmadiák termelő és áru-csarnoka Margit fürdő-telep.

Két utcái szoba (külön lakosztály) a főtér közelében augusztus 1-től **kereskedelmi irodának kiadó.** Czim a kiadóhivatalban.

Kaptákat készen raktáron tartnak és minták után megrendelésre készitünk. Csizmadiák termelő és áru-csarnoka Margit fürdő-telep.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Debreczen, Bádogos-u. 4. sz.

Egy újonnan épült udvari lakás kiadó 300 frtért Péterfia-u. 26. sz.

Földszinti családi paboly „A” bérletre az egész színházi évadra kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Eladó egy jó karban levő Singer varróg p Sarok-u. 6.

4 méteres puld eladó kemény fából a Budapesti Koronás Áruházba.

Tanonc finom süteményhez Batthányi u. 15. sz. a. felvétetik.

Egy ügyes megbízható bejárónő kerestetik Péterfia u. 1. ajtó 5-6.

Kisbirtok a debreczeni határban eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Koosuth-szájviz

megszüntet minden fogfájást, a száznak kellemes ízt kölcsönöz s a fogak romlását megakadályozza.

Egy üveg 70 fillér.

Egyedül kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN. Kossuth-utca 8.

„Arany egyszarvu” gyógyszertár.

Seccessió

Inga és Salon órák, pontos zsebórák és szép ékszerek legolcsóbban kaphatók

Kurián Gyula

DEBRECZEN, Piacz-utca 42.

Javítások legolcsóbban jótállással.

Legfinomabb kétszersült, szigoruan karlsbadi előírás szerint készitve,
Fahój-kétszersült, igen előnyös meleg borral leöntve pecsenye-compotnak,
Cacao-kétszersült, a legfinomabb fiumei cacao-ból előállitva.

Kapható egyedül

Horgonyi Károlynál

Batthányi-utca 15. sz. alatt.

Bátor vagyok mélyen tisztelt vevőim figyelmét felhivni arra, hogy az említett kétszersületek a hétfői reggeli süteményhiányt a legjobban pótolják.

Debreczen legszebb áruháza.

Saját érdekében kérem,

hogy mielőtt női ruhaszövetekben, delaineokban, Batisztokban, Blous- és ruhahelyekben, szóval bármilyen rőfös és rövidáru cikkekben szükségletét beszerezné, — látogassa meg teljesen újonnan berendezett üzletemet, amely az áruk csodálatos szépségével mindenkit bámulatba ejt.

Az árak olcsóbbak, mint bárhol.

Minden vevő, aki 5 forintért árut vásárol, annak egy fénykép után, művészies kivitelű életrajzú képet késziték, — a rajta levő papirkeretért 1 frt 50 kr. fizetendő.

Naponta érkeznek újdonságok.

Igen csinos, szép, das raktárt tartok, női és férfi fehérneműekben, vászon, chiffon, kanavászaim jobbak, mint bárhol.

Paplanokat mérték után is késziték.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Üzleti elvem: Émi és Émi nagy!